

Szerkesztőségi iroda:
Brassai utca 60. sz. alatt,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó-hivatal:

Pollák Mór könyvnyom-
daja, hová a hirdetések és
előfizetési pénzek bérmen-
tösen inténdők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, és szépirodalmi közgazdászati lap,
a háromszéki „Háziipar-egylet“

és a s.-sztyörgyi „önkéntes tüzoltó-egylet“ hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
kint kétszer:
szerdán és szombaton
Előfizetési feltételek:
helyben házhoszárdra vagy
vidékre postán küldve:
Egész év . . . 6 ft. — kr.
Fél év . . . 3 ft. — kr.
Negyed év . . . 1 ft. 10 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábol postkerérről, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitólír sora 16 kr.

Török győzelmek.

Abdul Kerim főparancsnok majdnem minden ellentállás nélkül engedte a muszka hordákat a Dunán keresztül. Midőn Konstantinápolyban a szultán és környezete eljárásával nem voltak megelégedve, Abdul Kerim azt izente: „Aggodásra semmi ok; gondoskodtam arról, hogy egyetlen muszka is, ki a Dunát átlépte, ne lássa meg többé Oroszországot.“ A török hadseregek minden ponton visszavonultak, — a muszka minden áldozat nélkül előbb-utóbb nyomult. Tizenhatszáz fős a Balkánban is behatolt. Abdul Kerim terve foganatosításához fogott s július 17-én mint a főparancsnok sürgönye jelenti Biela és Monastiri között Tirovától északra a törökök megtámadták a muszkákat, kiket Miklós nagyherceg vezetett; a muszkák megvertek s 12,000 embert veszítettek s körülfo-gattak.

A djunisi és alexináci hős új babérokat fűzött homlokára s a véres győzelem megnyerése által hadvezéri tehetségeinek újabb fényes tanubizonyítékait adta.

Július 18-án Fedbicsnél a törökök a harcok történetében páratlan vitézség, hősiességgel Reuf pasa vezénylete alatt két óráig tartó hősies ellentállás után, melyben a vitézségnek csodáit mivelték, visszaverték a muszka hordákat. Szemtanuk állítása szerint a sokkal csekélyebb számú törökök páratlan hősiességgel küzdöttek, ember ember ellen s a győzelmet — halált megvetve — csikarták ki a muszka csordák kezéből.

Perából július 20-ról jelentik: A legutóbbi dunai harcokban a muszkák 20,000 embert veszítettek.

A török fegyvereket a dunai harctéren is a legfényesebb siker kíséri s ha az első döntő ütközet megnyerve lesz — mit, tekintve a török katonai páratlan lelkesedését, vitézségét, előre is megnyertnek tekinthetünk — a háboru

sorsát a dunai harctéren is nagy részben és a törökök javára eldöntöttnek tekinthetjük.

Az igaz ügy, melynek előbb-utóbb diadal-maskodnia kell a hitszegés, a nyers erő jogtalan támadásai felett, méltó diadalát kell hogy üljön a nép- és jogtörő muszka csordák felett, kik könnyűületet nem ismerve, még a vad népeknel is hallatlan kegyetlenséggel irtják ki a török nemzetet, kik a menekülő lakosságot halomra gyilkolják, kik midőn a kopja és golyó általi gyilkolása befejeződnek, ágyukat hoznak elő s ezekkel tüzelik le a szerencsétlen, védtelen lakosokat. A barbár muszka csorda nem ismer kíméletet senkivel szemben, nőket, aggokat, gyermekeket, csecsemőket gyilkol állati kegyetlenséggel le; a gyermekeket a szülő, a szülőket a gyermekek szeme láttára gyilkolja le leggraffinorozottabb nemével a kínzásnak.

A vértenger, melylyel az oroszok az általuk európai Törökországban elfoglalt területeket elborították, a védtelen aggok, nők, ártatlan gyermekek kiontott vére boszuért kiált, s ha van igazság a földön, az elégtétel a sok kiontott vértért megadva lesz akkor, midőn az embertelen muszka csorda mindenütt leverve, a gyávák utolsó menedéke a futásban fog szabadulást keresni. És ekkor a boszu fogja vezetni a török fegyvereket boszu, mely nem ismer kíméletet az iránt, mi muszka, boszu, mely utolsó lehelle-tig a muszka gyilkosok élete kioltására sarkalja a török hősöket.

A boszu napja még látra van; ez rettenetes lesz reád nézve, a civilizációból és nem embe-rekből álló muszka hadsereg!

* Orosz-osztrák-magyar barátságról tud nem igen örömdetes dolgokat beszélni egy sugalmazott közlemény, mely ezeket mondja: Azon tény, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország között megint bizonyos megengedés jött létre, melyszerint a legközelebbi jövőben minden fenyegető félreértés ki van

zárva, ma általánosan el van ismervé, valamint az is, hogy azon szerencsés eredménynek kivívásában nagy rész illeti Bismarck herceget. Altalában Andrásy gróf elfogadhatja azon szerencseki kívánatokat, melyekben az orosz állam-kancellária, valamint a legfőbb orosz hadvezetés részéről tett concessziókkal szemben részesül. — Szerbia és Románia nem lépnek közvetlenül a hadviselő sorába, s megjutalmazatásuk iránti igényük azon pillanathoz elvész, melyben a két fejedelemségtől elvonatik a lehetőség, hogy ily megjutalmaztatásra különös nagy tettek által érdemeket szerezzenek. Így hát bizonyos tekintetben már ma tökéletesen fedezve volna Ausztria-Magyarország az orosz-török háború jövődö konzekuenziáit iránt. Mindazáltal még most is körömszakadtáig amellett a nézet mellett vannak, hogy e percben még egy semleges hatalom sem tartja elérkezettnek a pillanatot a mediáció nézve.

* Örülési humbugnak bizonyult Abdul Kerim pasa letétele. Az őz hadvezér mint a „Daily News“ írja, e hó 16-án megkezdte a támadó háborút a muszka ellen.

Békefeltételek.

A „Daeidej Havadis“ című félhivatalos török lap a muszka tapogatózásokra közli a békefeltételeket, melyek alatt a porta békét hajlandó kötni Muszkaországgal.

Jóllehet, hogy a muszkák már behatoltak Bulgáriába és a Balkán-szorosokat is kezdik elfoglalni, a törökök még sem hiszik, hogy a muszkák által megveressenek. Erősen meg vannak győződve, hogy a muszkák a Dunán ép úgy fognak járni, mint Asziában és akkor a békefeltételek a muszkák részére borzasztó módon fognak eldőlni. A hadügyminiszterium lapja a „Dj. Havadis“ következőkben közli a békefeltételeket

A Kaukasz függetlensége a Feketetengertől a Káspitól.

Egy védelmi vonal felállítása a Pruthon, melynek védelme török őrségre bízatik.

Ez őrségek Románia költségein tartatnak fenn és így évi adójuk annyival szaporíthatni fog.

Montenegro eltörlése az európai államok sorából.

Megtiltása a muszka hajók közlekedésének a Fekete, Azovi tengerekbe ömlő nagy folyamokon.

TÁRCA.

Kinyitott már . . .

Kinyitott már a szép piros rózsza,
Barna kis lány erejé, szakits róla;
Szakits róla s add a szeretődnek,
Jelképeül égő szerelmednek.

Nem szakított, nincs a kinek adjam,
Nincsen nekem szeretőm, galambom.
A ki volt, az megcsalt, hűtlen lett,
Megrepszte szerető szívemet.

Gidófalvi Kálmán.

Nagyvárad elvesztése 1660-ban

Kivonat

Deák Farkas lev. tag székfoglaló értekezéséből.
Olvastatott a m. tud. akadémia 1877. febr. 19-iki ülésén.
(Folytatás.)

Wesselényi néhány napot Pozsonyban töltött s április 15-én már Streichenben volt, honnan néhány száz lovassal kiindulván, május közepén már Lőcsén találjuk, hol június 9-éig időzött. Ez idő alatt látogatta meg a szepesváraljai prépostságot, hol június 6-án gr. Csáky István, Souches tábornok, Zichy István kamaragróf s több főúrak társaságában misét hallgatott, áldozott s együtt ebédelték. Június 10-én ez az egész társaság és még a nádorispán is gr. Sz. Mária Csáky vendége volt Szepes várában, mikor Csáky 500 kaszai közből gabonát ajánlott fel ajándéskul a hadsereg számára. Június 11-én lefelé indult a nádor, 18-án Enyicéről keltezi levelét s a táborral egyesülve, jun. utolsó napjaiban már Tokajnál állottak s táborukat Tokaj és Rakamaz között helyezték el.

Wesselényinek Zichy István kamarai gróf s tábori intendants eredeti levele szerint közel kétezer ember

volt, Souchesnak pedig 10,000, hétezer gyalog muskateros és háromezer lovas.

Első dolguk volt a váradiakat megbiztatni, mi végett Bálint Ferencot tokaji alkapitányt küldötték oda. Azután ő felségétől engedélyt, illetőleg parancsot eszközölni, hogy a határon túl is meghessenek. Második meg az, hogy a vármegyéktől élelmet, húst és kenyert s aztán katonát vagy inkább pénzt szerezzenek. Mert megjegyzendő, hogy egy föld népe, mint a vármegyék karai és rendei a legnagyobb ellenszennvel fogadták e sereget, úgy hogy nemcsak a török volt az ellenség, hanem a nép is, sőt Kraus György krónikájában azt állítja, hogy a kir. tábornok egy portyázó csapatát 8 személyen kívül egy lábíg levágták a Rákóczi sereg romjaival egyesült felkelők. Zichy István tábori intendants panaszokdott Csákynek, hogy a községekben pénzért sem adnak gabonát; az igaz, hogy a tábor is rakoncátlan, telhetetlen és vad volt s bizony a verembe rejtett gabonát nem egy könnyen fedezte föl a föld népe.

Csáky azt írta Zichynek: Ketek nem értik a módját; adják csak át a pénzt az alispánnak, minden vármegyére annyi gabonát küld, a mennyi kívántatik.

Nagyon nehéz volt a nádor helyzete, mert utasításai korlátoztak valának és ki kell mondanunk a szót, a személyes fölkeléstől tartott, sőt félt, hogy ha egy nemzeti sereg talpra kel, szembe száll a német katonákkal. Már ez időben oly hírek jártak s keltok a felsőmagyarországi rendek közt, melyek a német sereget vezérő nádorra nézve aggályosak lehettek. Es ha kezét szívére tette, minden lojalitása mellett meg kellett vallania, ő is bántotta, hogy Souchesnak az udvari főhádi tanácsot külön utasítása volt, melynek alapján érintkezésbe tette magát a török vezérekkel, sőt egy Lambach nevű tisztőt meg is izente Ali pasának, hogy ha a császár birodalmát nem bántja, töle mitse tartson. Ali azonban azt írta: „Tu germanorum Praefect! A Tiszán egy katonátad se bocsásd át, most, miután Váradot megostromoltam, egy talpalatnyit se engedek abból, amit Rákócy birt“ stb.

Ez időben egy személyes ügye is volt Wesselényinek, mely miatt az udvart a világról sem akarta

volna megsérteni; ekkor várta ugyanis, hogy az aranygyapjas-rend lovagjára nevezék, ami eddigelé csak szóval volt megígérve. Wesselényi tudta jól, hogy a császár mennyire félti katonáit. Egy század katonának elvesztése őrkö kegyvesztessé tette volna bármely kedves emberét s ennél fogva Souches is a császár, azaz a főhaditanács egyenes parancsa nélkül semmiféle merénylet nem lenne rábírató; arra igyekezett tehát, hogy egyenes parancsot kapjanak, vagy hogy a főparancsnokságot ő maga teljes hatalommal kapja meg. Várad megszállását s rettenetes ostromlását hozván fel, egymásután küldte eszedő leveleit a csapán ez alkalomra berendezett futók által Grébebe, hogy ő felségétől a várbeliek megsegítésére s ekkor aztán végső esetben az insurrekció kiállítására is egyenes parancsot eszközölhessen.

A hírek és futók egymást érték a gréci udvarban, Csáky sem volt rest, kinek szeméről Rákócy halálával elvonult a ködfátyol, tisztán látta a helyzetet s kérve kérte az udvart, hogy Váradot el ne hagyja. Az udvarnál azonban — a Wesselényi-Souches-féle sereggel, míg a Lengyelországban levő seregek is vissza nem érkeznek, nem mervén a törököt bántani — azt a tökéletesen politikát kezdték játszani, hogy úgy tettek, mintha nem értenék s nem hinnék a török támadását s mintha komolyan hinnék, hogy Várad oly erősség, melyet a török egy évi ostrommal se tudna bevenni.

Az udvarnak e fogását a pármái követ Chiaromanni határozottan állítja s gróf Rottálnak több, de különösen Grécből ugyanazon napról július 27-ről gróf Csákyhoz intézett két levele támogatja. A korábbi levél így szól: „Édes sógor uram Két kérem maga tetszését írja meg, hová lehet az töröknek igyekezete, hogy az budai vezért is Szolnokhoz hivatva? Néme-lyek írják, hogy Erdélyben új tűz támadott és talán avégre megyen az török arra felé. . .

A későbbi levélben pedig ez áll: „En nem vále-m, hogy a török Váradot derekasan megszállja stef. . . .“ Erre aztán a Csáky lojalitása sem volt elköszülve; mikor 8 félén az csaknem mindennap írja, hogy a török fenyegeti, később hogy ostromolja Váradot, meg akarja rohanni a két vármegyét s tán késő

Turkesztant a muszkák kiűrtik.

A Krim visszacsatolást Törökországhoz és végére Lengyelországban a jelenlegi muszka kormányzati rendszer eltörlését is behozhatik egy független kormányzat és az alkotmány.

Az említett lap hozzátesszi, hogy a béke keleten csak és feltételek mellett állítható helyre. Es ily nyilatkozatok minden esetre azt bizonyítják, hogy a török nép bizalma még rendíthetetlen, azt megtörni nem oly könnyű dolog lesz.

A háború.

Julius 18-án jelentik a muszka főhadiszállásról Tirnovából vett hivatalos sürgöny szerint, Miklós nagyherceg főhadparancsnok ütközetet fogadott el; az ütközet igen heves, még folyamatosan van.

A muszka hadsereg száma dacára az orosz lapok dicsőítéseinek Romániában nem volt több 250 ezernél, kik közül 120—150,000 ember nyomult be Bulgáriába. Háboru előtt általában el volt torjodva azon hit, hogy a muszka képes rövid idő alatt két millió katonát is talpra állítani. E hit ma üres szédülésnek bizonyult — e — midőn látjuk, hogy Oroszország évek óta készül a háborúra, száz meg száz milliót költött a hadsereg újra szervezésére s mégis alig tudott 250,000-nyi rosszul élelmezett és fegyverezett katonát kiállítani. A rettegett óriási muszka hatalom annyira törékeny bizonyosult e háborúban be, hogy attól egy kisebbrendű, de organikus egészet képező államnak sincs mit tartani.

Abdul Kerim pasa letétéről különböző hírek keringtek, melyek megerősítést nyertek — utódjával Szulejman basát a montenegrói győzést emlegetik. (?)

Drinápolytól a törökök nagy erőfeszítéssel szerveznek egy új sereget, mely a Balkán déli lejtőit s magát Drinápolyt, Konstantinápolyt kulcsát megvédi. Egy távirat szerint, Szulejman basa a Montenegróból magával hozott csapatokkal már megérkezett Drinápolyba; a császári gárda is hozzácsatlakozott, önkéntesek is tömegesen sietnek a harcra s a drinápolyi sereget már 50,000 főre becsülik. Az oroszok eddig 46 zászlóaljjal, de csak kevés tüzérséggel keltek át a Balkánra, s ha a törökök gyorsan és erősen támadnak, még visszanyomhatják a ellenséget a Balkánon.

Tirnovából július 17-ől távirják: Az országot telve van élelem- és lövészállományokkal. A főhadiszálláson némi mozgalom uralkodik a Ruscuk előtt várható csata miatt. Sisztóvától Tirnováig az oroszok 22 salut pörzsöltek föl. Az egész mohamedán lakosság elhagyta a vidéket. — Az orosz lovasság Gabrova mellett néhány basibozukot elfogott. Az orosz hadsereg egészségi állapota a hiányos táplálkozás miatt igen kedvezőtlen. A mozgó kórházak tömve vannak, de soknak, különösen chloridai és chininnek hiányával. A levegő számos rothadásnak indult állati hullával meg van fertőzve. A véleménykülönbséget a táborokban a cár egy ukáza megszüntette. Azon hir, hogy az oroszok Petrozavannál új hidat vertek a Dunán, alaptalan. Az orosz tábornokok nyilatkozatai szerint a törökök ügyesen operálnak. Tirnovát 200 rendes és 300 rendetlen csapatbeli török katona védte. Csak öt török esett fogdába. — Az orosz tábornokok azt mondják, hogy nem tudják, hol áll a török főerő, némelyek úgy gondolják, hogy Abdul Kerim Sumlálán pontosította össze csapatait, mások ismét azon nézetben vannak,

tovább is menni — s majd mindenik leveléhez csatolja a Budai, Pehő, Rédei, Homonnai, Haller stb. uraírnék hasontartalmú értesítéseit — akkor neki Rottal uram magát írja, hogy nem hiszi Vrád ostromlását!

Fordította hát pennáját s Szepesvárt aug. 5-én kelt méltatlankodó levelét Rottalhoz így kezdi: „Gróbfő nekem irt Kd becsületes levelét 2-a praesentis két kézzel kaptam, de szomoruan olvastam, mert egy látni, hiszen az udvarnak hírvél, vagy nem gondol vele, hogy Vrád erősen obsideáltatott az pogányságtól és annyira lövetik éjjel nappal, hogy ha szent Mihály napig elégrek meg nem segítettek az ő felsége provisziójából, oda leszen az egész partiummal együtt . . . és bizonyára oly nagy kárát fogja vallani nemzetünk, mint Buda elveszésének. Mert nem kell ezután Azzsiából törököket várni az szent koronához tartozó magyarországnak romlására, hanem szinte beérjük az budai és váradi vezérek alatt levő pogánysággal és így egy elesik Erdély is az mi kegyelmes urunk, királyunk keresztény ligájától Váradnak elveszésével, mintha törökökkel lennének nyavalyások, az Tiszán túl való egész földet is ne tartsa ő felsége magának, mert nemcsak az fog a törököknek behódolni, hanem az innen való vármegyék is, ad minimum Szepesig nem-sokára fejet fognak hajítani Váradhoz. Oh átkozott késedelem és félelmes resolúciók . . . de a köztünk lévő német armada is el fog veszni dögöl, éhséggel minden hasznunk nélkül, sőt inkább nevezetesen kárunkkal hiában való heverése és tékozlása miatt, ha ő felsége vagy el nem osztja szíjjel az országban őket, vagy nem revokáltja ki, ha frigyét akar tartani az pogánysággal, kit igen megdebellálhatna az megkeseredett magyarországgal együtt, ha serio fogna hozzá ő felsége; hogy az Ali pasa hadából csak hirmondt is kevés mehetne vissza az honnét jött, mert noha az gyalogja vagyon amint vagyon, de az lovasa oly rozsz, hogy száz is nem ér tíz végbeli törökkel, stb. stb.

(Folyt. köv.)

hogy a törökök Rasgradból fognak támadni, az oroszok összeköttetést elvágnak. — Egy az orosz főhadiszállásba boosztott román ezredes azt állítja, hogy Károly fejedelem hadserege közvetlenül Nikápoly bértele után fog a Dunán átkelni. A cár egyelőre Sztavrovan marad s csak az első döntő csata után, melyet Ruscuknál várható, megy Tirnovába.

Az orosz támadás nyugati Bulgáriá felé már szintén megindult. Mint egy sürgöny jelenti, a IX. hadtest és a VIII.-nak részei Nikápolyból Lom-Palanka ellen operálnak, s már Desibrát megsejálták. E modulat Widdin ellen van intézve, melyet az oroszok száraz felől ostromozni akarnak venni, hogy aztán akadálytalanul operálhassanak a jászói, vonal ellen. — Ezzel kapcsolatban van Achmed Ejub basa modulata, ki Plevnából e napokban Duaricán keresztül Widdin felé vonul vissza, hol nagyobb sereg összpontosított a sofiai ut fedezése végett.

Sofában rendkívüli tevékenységet fejtenek ki a törökök. Az irreguláris csapatok parancsnoka Abdullah bey minden lehető elkövet hadtesteket organizálására. A legutolsó tartalékok is behívtak, sőt még az aggok is felszólítottak az ország védelmére. Nagypapa s unoka, hacsak elbirja a fegyvert, egyaránt részt vesz a gyakorlatban. Az irreguláris feladatok a tirnovai utat megszállni, mert az oroszok, az általuk már megszállt Tirnovából nemcsak Ruscukot és Sumlát, hanem Sofiát és Widdint is fenyegetik. Tirnovából nyugat felé egy jó karban levő ut vezet Sofiába s tőlül félnek, hogy a kozákok könnyen meglephetnék Sofiát.

Az újabb orosz csapat szállítások Romániába folyton tartanak. Mint Galacból írják, Barbosin napontint több katonai vonat megy át erősbítésekkel az orosz hadsereg számára. A most érkező sereg Florentin táborba száll s tartalékseregül fog szolgálni.

A zimncai orosz hid „elromlásáról” szolt e napokban egy bukuresti sürgöny. Most Konstantinápolyból jelentik, hogy hivatalos értesülés szerint két török monitor megtámadta a Sistova és Zimnica között lévő hidat el is rombolta, de azután orosz torpedók által elsüllyesztetett.

A Sipka-szorosnál, mint egy újabb sürgöny jelenti, csak 20-ikán jelentek meg az első orosz lovas csapatok, a szorost 3000 nizam védi. — Jamboli és Sumla közt az összeköttetést az oroszok már megszakították.

Silistriából rendkívüli mozgalmat jelentenek. A kikötőben horgonyozó hajók egy része lángokban áll; nagy tüközet várható minden pillanatban, mert az oroszok nagyban nyomulnak előre a Dobrudzából a törökök háta mögött; ez utóbbiak kénytelenek voltak feladni Cernavodát, s Silistria felé vették útjukat. Cernavodát maguk a törökök egészen elhamvasztották. A benyomuló oroszok csak romokat találtak. Zimmermann tábornok seregének megerősítése mindig új és új csapatok érkeznek Romániából a Dobrudzába, melyek ostromlóvégekkel is el vannak látva Silistria ostroma céljából.

Az ázsiai harcokról újabb jelentik: Dervis basa a következőket jelenti a portára Batumból júli. 14-ről: Az oroszok három zászlóalj gyalogsággal és hát század lovassággal megtámadták Musztafa basa csapatait, a török jobb szárnyon egy erődben, de jelentékeny veszteséggel visszavertek. A török jobb szárny Ozmán basa vezérlete alatt elfoglalta a magaslatokat közel két mérföldnyi távolságban.

Izmail basa Bajazidből júli. 14-éről ezt jelenti: Szállítmányaink elkészése miatt nem üldözhetük az ellenséget túl a határon, és Ipekből szállítottunk táborba. Júli. 10-én az oroszok 12 zászlóaljjal 9 lovas századdal és 16 ágyúval megtámadták Bajazidot. Midőn ezt megtudtuk, elhagytuk Ipeket az alsagati hadosztályal, és ugyanazon este Bajazioba értünk. Az ellenséget megvertük és kényszerítettük visszavonulni Karabulakig, 3 óra járányira éjszakánk. Az ellenség 600 halottat, élelmiszert és 20 podgyászokcsit vesztett és ambulance traintját hátrahagyta.

Egy 16-iki erzerumi távirat jelenti Konstantinápolyba, hogy a törökök elfogtak egy persa karavánt, mely az oroszoknak élelmi szereket vitt.

Erzerumból jelentik a „Reuter” ügynökségnek júli. 15-ről: Izmail basa, a török jobb szárny parancsnoka, újabb élelmi készletet kért Erzerumból, mivel azon terület, amelyben működik, ki van merítve.

12-ikéről érkezett karszi hírek jelentik, hogy Muktar basa hadserege Verankalában van, s Melikov tbnok hada Kurukdarában.

Montenegróból jelentik: Miután a cár megtiltotta Nikitának a fegyverszünet kötését, a montenegróiak újból támadásra készülnek a legelőször Nikics ellen vonulnak, melyet állítólag csak egy zászlóaljnyi orosz véd. Az összes határon csak 3000 főnyi török sereg áll.

Felhívás

az erdélyrészi háziipar fejlesztő egyesület érdekében.

A hazai közönséghez!

Lehetetlen a legmélyebb hofiai aggodalommal nem kísértani azon rendszeres nemzetgazdasági elnyomatást, melyet külföld kifejezett ipara hazánk összes anyagi helyzete felett gyakorol. Megdöbbentőleg nagy azon pénzben kifejezett anyagi erő, melyet hazánk évente önként dob áldozatul a külföldi munkások kezébe és vállalkozóinak, míg saját munkásai küzdenek a nyomorral és vállalkozói rendszeresen bukhatnak. Statistikaik kimutathatják, hogy hazánk folyton oly mértékben veszteséget szenved, mint külföld, javára, mely nem áll arányban a belföldi tökélettel, egy

végzetes kimertülés áramlatában állunk, mely idővel anyagi éhínség mellett magával sodorja politikai jogainkat is. Megrendítő példái tűnnek fel ma is országunk minden lépten-nyomon e kétségbeesett anyagi kimertülésnek. Egykor virágzó iparunknak megvolt maradványa az erdélyi részekben élet-halálharcot vív külföldnek nálunk napról-napra szélesebb körben hódító gyártmányaival és iparos osztályunk elerőtlenedve lélepisérre hanyatlak; gyárjaink úgy a tőke, mint a képzett munkások kezé hiánya miatt teljességgel nem léteznek s a mi létezett kipusztult; földművelésünk számos akadályok miatt nem képes a kor színvonalára emelkedni és elég jövedelmezővé válni, minnek folytán az erőtlenség jelei itt is mutatkoznak.

Olyan állapot ez, mely ellen a magyar társadalomnak, államnak és minden közgazdasági közegeknek, ha csak nem akarja közömbösen nézni a nemzeti sorvadást, kötelessége fellázadni a közös erővel megragadni és felhasználni azon békés eszközöket, melyekkel az ország ezen szomorú helyzetből kiszabadítható.

Nem szorul bizonyításra, hogy a legtöbb európai állam virágzásának legfőbb forrását iparban vagyis polgári kézi ügyességében találja fel. Olyan tőke ez, melyet nem képes megromlani sem időjárás sem más körülmény; roppant mértékben gyarapítható és egész országok munkás polgárainak anyagi jólétében mutatja fel áldásos kamatait. E kézi ügyesség a mellett, hogy azon időben, midőn a földműves munkája szüntelen, ezeket von el az erkölcsi súlydestől s a békés munkában nyújt lélekemésítő foglalkozást egy egészséges és biztos keresettel bíró munkás osztályt teremtet, mely feldolgozza az emeli értékű a föld összes terményeinek, tárgyat szolgáltat a kereskedelemnek s így új életet önt a társadalom minden erébe.

Más, a miénknél boldogabb országok példája tanúsítja, hogy e kézi ügyességet csak kintartó oktatás után adhatni meg, olyan oktatás által, mely magába a népbe oltja be a fogékonyságot és ösztönzi az ipari foglalkozásra, hogy aztán a fejlődő tőke feltalálhassa a nagy ipar felvirágzásának legfőbb feltételét: a képzett munkaerőt.

Ezen oktatásnak, a végre, hogy eredményeiben még teljes kifejlődése előtt a gyárjair által nem semmisíthessék meg, olyan ágra kell kiterjeszkednie a kézi iparnak, melyeket amaz még a külföldi munkások sem voltak képesek elfojtani. Ezen ipar nem más, mint a háziipar.

Hogy csak néhány példát említsünk fel, Schweiz egy részének gyermekjáték-ipara, a csehországi Ercegyességben kifejezett csipekipek, a badeni és württembergi Feketeerdőben elterjedt őrapar, Bajorország Lichtenfels községe körül virágzó virágkoszipar, mely 60 községnek kenyere és évenként 4 millió tallér értékű anyagot dolgoz fel, a württembergi női-munkaipar, a szászországi harisny-szövőészeti háziipar, mind olyan iparágak, melyeket a legvalószínűbb gyárjaink nem hogy elnyomott volna, hanem a legnagyobb tökéletességig kifejlesztett.

Ha létezik tehát eszköz, melylyel hazánk aggasztó helyzetéből kiragadható, úgy bizonyára a házi ipari oktatás a legelső köztétel.

Olyan vállalat, mely teljes mértékben igénybe veszi egy társadalom, mint az állam áldozatkésztségét, de ott, hol mint mi nálunk, felhasználva az iparnak minden anyaga, köztük a legbecesebbek, mikkel csak ország bírhat és megvan a munkára fogékony, értelmes nép, évek múltán áldásos gyümölcse kimaradhatatlan.

Hazánkban a pozsonyvidéki, felső magyarországi, budapesti és háromszéki háziiparfejlesztő egyesületekkel megtörténtek e téren ez első kísérletek s örömmel jegyezzük fel, hogy például a pozsonyvidékinek zug-rögöl művelésére, somorjai kőszőfő, pozsonyi női háziipar-tanulmányvevőlevei néhány évi fennállása után sikerült ezen ágakban e vidékről a bajorországi árúk nagy részét kiszorítani.

Alólítottak elérkezettnek látják idejét, hogy az erdélyi részekben is a társadalom kezét fogva az állammal és törvényhatóságokkal e tekintetben erőteljes mozgalmat indítsanak meg. A hazafias támogatás reményében elhatároztuk tehát „Erdélyrészi háziiparfejlesztő egyesület” cím alatt a háziipar tanítására egy-egy területi létesítést, mely egyelőre működését a kolozsvári iparkamara területén kezdje meg.

Célunk az egyes vidékeken a termények és ipari anyagok előfordulási helyéhez képest különösen tanulmányhelyeket, és pedig a fának műszert feldolgozására: a szalma és szőcsésére; a márvány és gyps esztergályozására; a csontfaragásra, művirágkészítésre, gyermekjátékok készítésére, a szövészeti iparfejlesztésére tanulmányhelyeket állítani fel; továbbá a kender- és kiviálóg lenterelés-társaságára és kidolgozására hatni a gyártott cikkeknek alkalmas piacról gondoskodni, a szövészeti keleti tartományok szükségleteit kipuhatolni, ismételt tanulmányoztatni, iparos vándortanítást és iparképzéseket rendezni, kitűnő iparterményekért iparosokat és ezek munkásait jutalmazni, végül betelepítés ifjakat, a kik természeti hajlamukra fogva is magukat az iparnak kívánják szentelni, belé és külföldön neveltetni.

E célra az eszközöket a társadalomtól a pártoló és alapító tagadói, dijakban, az államtól a remélhető segélyben, melyet más hasonló hazai egylettől sen tagadott meg és végre a törvényhatóságoktól azon nagylelkű elhatározásukban várjuk, hogy Pozsonyban egy példájára egyenként testületileg belépnek az egy-egy területükön minden községet lakosságuk árnyához képest bizonyos évi tagsági díjra kötelezzék hazafias feladatuknak fogják tekinteni.

A cél magasztos és hazafias voltába vetett erős

izalommal fordulunk tehát a magyar társadalom minden egyes, hazánk anyagi felvirágzása iránt érdeklődő tagjához s tisztelettel kérjük, hogy az eszme népszerűsítésével és egylettől-köz való csatlakozásával a célt előmozdítani sziveskedjék.

Nagy Széchenyiék jelszava volt, hogy csak gazdag nép lehet valóban gazdag; sajnos, hogy a jószellem ezen nagyfontosságú igéinek is igazságát hazánk legújabb politikai jelenségei saját kárukkal oly alaposan igazolják. De még talán nem késtünk meg e szavak átértésével s ha a társadalom hervadhatatlan érdemeit szerzethetett magának politikai jogainak megoltalmazása körül, egy bizonyára öt illeti meg nálunk is első sorban érdemeket szerezt a nemzet anyagi felszabadítása körül, hogy hazánk népe ne csak jogilag, de anyagilag is függetlennek és boldognak mondhasa magát.

Kolozsvár, július 18. 1877.

Gr. Eszterházy Kálmán. Sáni László. Finály Henrik. Gáman Zsigmond. Kóváry László. Dr. Concha Győző. Veszely Károly. Békésy Károly. Várady Károly. Szentgyörgyi Lajos. Szentgyörgyi József. Blasin Domokos. Bonis István. Benigni Sámuel. Zsigmond Dezső. Turcsányi Gyula.

A székely mívelődési és közgazdasági egyesület f. 1877. évi augusztus 20-án kezdődött Sz. Udvarhelyt tartandó nagygyűlésének

programja:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
2. Titkári jelentés az egyesület évi működéséről.
3. Pénztárnoki és számvizsgálóbizottsági jelentés.
4. Központi, választmányi 3 tag kisorsolása és választása.
5. Számvizsgáló bizottság választása.
6. Választmányi javaslatok.
7. Emlékbeszéd néhai gr. Mikó Imre egyetli tiszti elnök felett Deák Farkastól.
8. Értekezés a székelyföldet érdeklő valamely fontosabb ipar, nevelés, vagy társadalmi kérdésről.
9. Kirándulás a Székelytámad és Budvára, a szombafalvi székely borviz és az almasi barlang megtekintésére.

Ezen nagygyűlésre az egyesület t. c. alapító és részvénys tagjai a külön meghívókban kijelölendő figyelemzés mellett tisztelettel meghívhatnak.

Budapest, 1877. júl. 10.

Buzogány Áron, s. k. Hajós János, s. k.
az egyesület titkára. az egyesület elnöke.

Jégverés Háromszékmegyében.*)

Páva, 1877. július 19.

Reánk csapott az ellenség s kifosztott minden mezei és kerti terményeinkből. Nem a muszka, sem szőlő rokonai — ezek ellen valahogy csak megvédtük volna magunkat — hanem a romboló jégvihar, mely alig félóra alatt elpusztította őszi és tavaszi minden gabonáinkat, oly általánosan és teljes mértékben, hogy a remélt áldás helyett most az aratás küszöbén csak üres koldustarisznya lógázik mindnyájunk földig sujtott nyakában.

E hó 18-án délután 3 órakor közeledett délnyugati irányból a rettenetes ellenség. Tojásnagyságu jéggolyók roppant zúgással — mintha a fellegek mindmégannyi löporos aknák egyszerre explodáltak volna — kezdtek ostromait, és lön iszonyu háboru. Elsötétült az ég, ordított a pusztítás örült anyaga, az ablakok csörpölve hullottak romdarabokra, a háztetők bomlásnak indult a jéreszekeltek, és mi ezen pokoli khaosban úgy éreztük magunkat, mintha a felszabadult gonosz szellemek koporsóinkat sirgöngyöökkel dobálták volna. Ember és állat egyaránt sietett menhelyet keresni. A veteményeseket és gyümölcsösöket ágas-bogasztól megszede a vihar.

De ami a legfőbb, gabnaterményeink merőben tönkretették. Az ékes mezők le vannak tarolva; ott hol a gabna-erdőtől alig látszott ember ember mellett, most két falu határát is át lehet tekinteni.

Roppant csapás, mérhetlen szerencsétlenség a közelebbi állány termő évek után ezen év áldását egy szerre így megemissivte látni! Es így látja azt kétségbeesve Páva közönsége.

A jégverésből nagy rész jutott a szomszéd Zabodának is, de még nem tudhatni, mekkora mértékben.

Pávan a július 18-iki jégvihar alkalmával egy Dászka nevű oláh embert — házikójában ágyán hevervén — a villám agyoncsüjtött.

Finta István,
ref. pap.

Réty, 1877. július 19.

Közelebből a „Nemere“ t. szerkesztőjével találkoztam, megszólított, hogy talán Rétyen semmi sem történik, amiért nem irok semmit. Jelenleg szerettem volna, ha e tudósításom s ennek gyászos indoka örökre kimaradt volna.

A Szépművészeti felső részében gyönyörködve szemlélte az utazó a rétyi őszhatárban való dus természet, nemcsak a fennálló sűrű gabonaszálak, hanem azoknak gazdag szemzete egy szép jövővel biztattak s annyi gyászos és inséges esztendő után szép roményekre jogosítottak.

S ime tegnap július 18-án délután 2 és 3 óra

*) A jég által sujtott többi községekből is részletes tudósítást kérünk.

között mintegy 5 perc alatti jégverés szép jövőre való kilátásunkat, reményünket tönkretette, mert a szentírás szerint kivette a munkás kezéből a kenyér botját és eltörte. Mind őszti természetű, mind tavaszi határunk, mind kerti veteményeink, mind gyümölcsfáink gazdag termése 5 perc alatt semmivé leve, annyira, hogy siralomnál és mély szomorúságnál egyebet ma néptünk között nem lehet hallani és látni.

Terményeink tönkretételén kívül ami kár helyeinkben az épületekben van, 1000—2000 frt között lebeghet csak egy futólágos tekintet után. Az emberek alig menekülhettek; eset van rá, hogy a csikót leütötte a jég. Az aratóknak feje betörve, háta megfektetve, kékülve van.

Sokszor hallottuk nagyapáinktól, — mert még apáink se látták ilyet — hogy tyuktojásnyi jégnek hullottak, s tegnap szomorú tanui valánk ennek is, mert nem tyuk-, hanem ludtojásnyi jégnek hullottak s oly erővel jöttek, mintha mind horizontálisan dobták volna, és nélkül csupán jég mind a nagyjából, úgy hogy apró jeget nem is lehetett látni, a kertek tövében s a templom mellett olvadás után este is lehetett tyuktojásnyi jegeket találni. A fák ágait annyira letörtelte, hogy az utcák mindenütt zöld ágakkal és falevelekkel vannak tele.

Emberi emlékeztető fogva a rétyi és komolói határt a jég soha nem verte el, csak most és 1871-ben s ennek okát ama phisikai éseleltünk volt, hogy ha dél felől indul fel a jég, a Dobolló és Márkos felétti Piliske nagy hegye elhuzza, ha pedig észak felől, akkor a vezető a bodoki havas s e két vezető a rétyi és komolói határt megvédi, minthogy e határok a két nagy hegy között csaknem középpontú vannak.

Rendkívüli nagy erővel kellett tehát felrohanni mind 1871-ben, mint most Szentgyörgy felől a jégnek s épen a két vezető közti központon, hogy egyik sem győzhette meg. 1871-ben június 8-án épen ezen határunkat verte el a jég; akkor is megvolt a dus termés s 5 perc semmivé tette, mint most július 18-án. Akkor már reggel megkezdődött a természet borzalmas színjátéka, mert 6—7 óra között s azután is időnként annyira besötétített, hogy a szobában nem lehetett látni. Tegnap szép, tiszta, meleg idő volt, délután 1 órakor lehetett nyugot felől valami tompaszintű menydörgéseket hallani, s 2 óra után nagy zivatarral s nem mint 1871-ben fekete, hanem egészen világos fellegekkel jött el. Látni lehetett, hogy fenn ezen fehér világos fellegek mennyire hűmpölyögtek és küzdöttek egymás ellen. Borzalom volt nézni a levegőben fenn lévő vihart, de csak addig, míg a jég hullani kezdett, mert akkor mindenki, aki tehetett, fódél alá menekült.

A jég az eresztvényi határokat is elverte; a komolói határok a rétyivel összefüggésben vannak s azok is hasonlóan tönkre vannak téve.

Kisantal Sámuel.

Ilyefalva, 1877. július 23.

„A virágnak megtiltani nem lehet,
Hogy ne nyíljon, ha jön a szép kikelet.“

Az ifjuságnak megtiltani nem lehet, hogy élte szép tavaszán ne szedje az élet örömvirágait. Boldog az az ifju, ki tisztességes körben élvezheti az ifjuság örömeit.

Az ilyefalvi ifjuság az „ifjusági önképző-kör“-ben megtalálta a tisztességes tört. Ez „ifjusági önképző-kör“ László Lukács népiszkolai igazgató buzgó elnökelete alatt hetenként egyszer tart rendes összejövetelt; ez estélyek igen látogatottak szoktak lenni, hol az ifjak nemes, tanulmányos élvezetben részesülnek, tanulás és mulatótt felolvasások, szavaltatok, ének és vidám társalgás fűszerezik ez estélyeket. Ezeken kívül a kör olykor-olykor táncestélyeket, műkedvelő szini előadásokat rendez. A kör tagjainak részvénydíjából táncestélyekből, a műkedvelő előadásokból amellét, hogy tisztességes színpadot és dekorációkat szerzett és a — pár népiszkolai szegény tanulóknak jutalomkönyveket adott szára nem értékes könyvtárt szerzett magának alig pár évi fennállása óta.

Tegnap este ezen ifjusági kör a „Becsületesség“ című színművet adta elő. A műkedvelő ifjak oly összességű szép előadását lepték meg a nagy számú közönséget, hogy az eredmény gyakorlott színészeknek is becsületre vált volna.

Séra Teréz kisasszony (Róza) a szende ártatlan kis leányt, Bölcsekővy Ida k. a. a cselszövő, álszentkedő társalkodónót meglopó hűséggel személyesítették. Törös Mózes a nagybácsi, Nagy Béla ur a korbely, de nemes szívű unokaöcs, Gál Károly a gavaléri emberismerettel dicsekedő, szívtelen gavallért helyes felfogással, itt-ott művészi alakítással adták elő. Különös elismerést érdemel Nagy Béla ur, nemcsak szép játékaért, hanem azon áldozatkész buzgósaágáért is, melyet mint vendég, a darab betanulásánál, a színpadi dekorációk előállításánál, a szereplők maszkirozásánál kifejtett.

Elöl kellett volna tán az estély gyöngyeit: Nagy Leona és Weinberger Fáni kisasszonyokat említenem, kik a színelőadás előtt és felvonás közben gyönyörű kettős dalaikkal gyönyörködtették — hasonlóan mint vendégszerelőik a — közönséget. Az előadást éjjel-utánig tartó táncmulatság követte. A díszes közönség szép számból itélve, a könyvtár javára ez alkalommal is szép tiszta jövedelmet lehet remélni. Erről majd az illetők nyilvánosan be fognak számolni.

Eljén, virágozzék sokáig az ifjusági kör, szolgáljon más községek ifjuságának is buzdító példál!

Legujabb.

A párisi „Estafette“ e rendkívül fontos sürgönyt hozza:

Brassó, júl. 19.

Hiteles jelentések érkeztek ma ide a táviró utján, melyek szerint Ruscsuk és Biela közt roppant ütközet folyik. Az eredmény még ismeretlen, de Sziasztovo felől az összes muszka hadak gyorsított menetben siettetnek odafele. A jelentésekben az is közöltetik, — az utóbbi azonban még megerősítésre vár, hogy ma reggel a muszka hadsereg zöme ott teljesen tönkreveretett.

Sumla, júl. 19. A muszka Ruscsuk táján támadást intéztek a törökök ellen. A muszka iszonyu vereséget szenvedtek.

A „Times“ júl. 19-iki száma e sürgönyt hozta: Szulejman pasa 18,000 főnyi sereggel várakozik Drinápolyba péntekre. Bulgáriából jelentik, hogy Abdul Kerim pasa megkezdte a támadóharcot s nagy ütközet folyik Ruscsuk táján.

A „Daily Telegraph“ júl. 19-iki déli rendkívüli száma közli:

Abdul Kerim Ruscsuk felől ráütött Miklós nagyherceg hadseregének zömére, melyet Viddin felől Ozman pasa támadott meg egyidejűleg.

Konstantinápoly, júl. 21. A muszka hadsereg zömének rendkívüli veszélyben kell forognia, mivel a Dobrudzásból rendkívüli sietéssel csapottolnak elő a muszka hadak. Ezeknek rendeltetése haladéktalanul Sumla felé sietni, ahol a vízben forgó muszka hadaknak segélyt kell nyújtania.

Orsova, júl. 21. A török hadihajók, melyek Küstendee előtt horgonyoztak, miután a törökök Küstendét elhagyták, Várna alá siettek, honnan alkalmas pillanattal visszavertve, a muszka összeköttetést fenyegető csapatokat hoznak a Dohrudzásba.

Konstantinápoly, júl. 21. A porta részére folytonosan érkeznek a segélyek. Az egész mahomedán világ felsereket téltenségből s a pénz és a segélycsapatok folytonosan érkeznek. Ma újabbban 3000 egyiptomi katona érkezett ide. A legközelebbi napokban érkezett egyiptomi csapatok létszáma 9000.

Bukarest, júl. 21. Ruscsukot ostrom alá fogják. A muszka Slobozját, Malut, Parapart, Petrielt és a jobb partra átkelve, Kozeket és Netovát megszállították. E pontok Ruscsuk körül egy teljesen bezárt kört képeznek. A muszka terve szerint csak Lerant-Tabiát kell bevennie, hogy Ruscsuk megadja magát.

Pola, júl. 21. A tegnapi udvari díszlakomán mely a „Greif“ gőzös földszetén tartottat, Albrecht főherceg a császári király megbízásából felköszöntést mondott az osztrák-magyar tengerészetre, azon óhajjal, hogy ez a legközelebbi jövőben is igazolja Tegethoff tengerenagy dicső emlékét. Az ünnepély este 10-kor ért véget.

Pera, júl. 21. A kormány elhatározta, Drinápolyban a népfölkeléshez folyamodni, hogy az ellenséget előnyomulásában feltartóztassa. A proféta zászlajának kibontásától azonban lemondanak, mivel attól lehetne tartani, hogy a köznépi szenvedélyeit nem korlátozná. Következésképp az európai gyarmatok is kényelmetlenül éreznek magukat és képviselőjüktől a fegyveres közbenjárást követelnek.

Zimnina, júl. 21. A muszka Pyrgonál foglaltak állást, hol valószínűleg a 11. hadtest fog átkelni. Ruscsuk környékén a keresztény lakosság fegyvert ragad. A cár tüzskarával és kíséretével Tinnovába megy. Semmi hír hivatalos körökben arról, hogy a muszka cárné is a főhadiszállásra érkeznek.

Odessa, júl. 21. Muszka jelentések szerint Baku kormányzósgában a tatárok hangulata nagyon fenyegető. A mollak a szent háborúra izgatnak a muszka ellen. Schuschaban a tatárok a készletraktárakba törtek és fegyvereket akartak ragadni. Csak a parancsnok azon fenyegetése, hogy ágyukat fog igénybe venni, birta őket a visszavonulásra.

Bécs, júl. 21. Egy kőszahir szerint Abdul Hamid szultán a bolond Murad vagy Abdul Aziz fia javára kész volna lemondani. Abdul Aziz fia hűlye és senki sem gondol trónraültetésével, míg Murad nem gyógyult ki teljesen s őriztetik.

Bécs, júl. 21. Bukurestből jelentik a „P. C.“-nek 21-ről: A trónörökös nagyherceg hadteste Ruscsukot szállja meg, melynek bombázása is tervben volt. A 9. muszka hadtest nehéz ostromágyukat kap. A Duna Hirsóvától a torkolatig muszka sebesültek és hadiszer szállításra vésztetik igénybe.

Bécs, júl. 21. Ausztria-Magyarország keleti politikáját illetőleg az itteni lapok állítólag hivatalos színezett bécsi leveleket közölnek, melyekben a budapesti lapok kimondották volna, hogy Konstantinápoly épügy fekszik Ausztria-Magyarország érdekében, mint Angliában, s hogy egyetlen osztrák-magyar államférfi sem engedhetné meg egy pillanatra sem, hogy Konstantinápoly valamely európai hatalom birtokába jusson. S csatáit érseleknak csak ideiglenes jellegűk van. Ausztria-Magyarország kijelentette volna, hogy

V E G Y E S.

Temesvártt július 20-án következő számok
uzattak ki: 30, 42, 49, 66, 53.

		ir.	kr.	ir.	kr.
H e c t o l	Buza (tisza) } legszebb	9	—	9	30
		8	50	8	40
	Buza (vegyes) } közepes	7	—	8	—
		—	—	7	20
	Rozs } legszebb	5	50	6	—
		—	—	5	80
	Árpa } közepes	5	—	5	70
		4	60	5	70
	Z a b } legszebb	3	—	5	50
		—	—	3	30
K i l o g r a m m	Törökbuza	4	—	3	20
	Kása	9	50	4	20
	Borsó	5	—	5	—
	Lencse	—	—	9	20
	Fuszulyka	5	—	5	80
	Lenmag	—	—	13	—
	Burgonya	1	50	—	50
	Marhahús	—	36	—	40
	Disznóhús	—	44	—	48
	Juhhús	—	—	—	28
Faggyú friss	30	—	—	40	

Bécsi tőzsze és pénzek július 23.	
5% Metallikus .	62.50
5% nem. kölcs. .	67.40
1860. államkölcs. .	114.-
Bankrészvények .	796.-
Hitelrészvények .	153.70
London	124.20
M. földt. kötv. .	75.25
Tem. földt. kötv. .	75.-
Erd. földt. kötv. .	73.-
Ezüst	109.-
Cs. kir. arany .	5.95-
Napoleon'd'or .	9.91

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Perl fogorvos

tíz napig még Előpatakon marad s ez idő alatt ajánlkozik minden fogorvosi műtőekre u. m. mesterséges fogak és légnyomatu fogsorok készítésére a legújabb amerikai rendszer szerint célnak megfelelően, természetüen a foggyökerek eltávolítása nélkül. Szólása Székely Gergely ur házában Előpatakon.

Arlejtési hirdetmény.

A jelen 1877. év augusztus 4-én délutáni 2 órakor az Aldoboly község házánál a vámos hidos felül a vizpart védésére a Háromszékesgyei építészeti hivatal által készített tervrajz, és 1221 frt 15 kr kiküldési ár mellett 8 kecske sarkantyú építése árlejtés útján a vállalkozónak ki fog adati, — előlegesen a hozzászólónak 10%-os bánatpénz letételével. A feltételek, tervrajz és költségvetés alattirtnál bármikor megtekinthetők.

Aldoboly, 1877. év július 21-én.

Magyari Ferencz,
körjegyző.

1-3

Tudósítás.

Aldírt tisztelettel tudatni kívánom, hogy legujabb szerkezetű — egyszersmind favágó fűrészzel is ellátott gőzcséplő a napokban Budapestről meg fog érkezni — s hogy azt a t. cz. gazdaközönség az eddigieknél előnyösebb feltételek mellett igénybe veheti.

3—3 Szotyori Nagy Károly

Pályázatra felhívás.

A Hídvég (Háromszék- régió felső-fehér- megyében) községben létező magyar tannyelvű községi iskola egyik tanítói állomására pályázatot nyitattik. Határidő, a meddig a folyamodványok beadandók jelen év augusztus 20-ka. Fizetése: 300 ft o. é., utólagos részletekben, tisztességes lakás (két szoba, konyha, pincze, biztos padlás fa-, szekérszín, istálló) 2 német öl tűzfű.

Kötelessége: a III., IV., V. osztálybeli fiuleánynövendékeket együtt külön tanteremben, minden törvénytiszta tantárgyakban oktatni.

A folyamódványok alulirthoz adandók, vagy küldendők be. Hidvég 1877 júl. 20-án.
(U. p. Földvár.)

1-2 Nagy-Sándor,
isksz. eln.

U! Törhetlen üveg: Ivópoharak 45, 65 kr., 1 frt, palack frt 1.40, üvegtányér 1.40, 1.80, tálacska 1.40, 1.80, gyertyatartó tálcácska 40 kr., szoptató-üveg 50 kr., gyermekpohár 45 kr.

[illegible]

GUMMI csikkek házi székesszetre, személyes általános, betegápolásra. **Köpenyek** cuklyával, mindkét felükön hardhatok mérték után frt 7.50, 8.25, 9. 10.50. **Uzáló-övek** 6-8 frtg. **Lég-párnák** frt 4.10-7.50-ig. **Allóvet-fecskendők** 1.80-3.50. **Szivattyús allóvet-fecskendők** bádogszelencébe 3.50.

Torna-eszközök: Mászókötelek, hágcsók, trapezek, karikás trapezek. Dr. Schreeber-féle teljes torna-készlet iskolák-
Amer. kés- és olló-élesítő, az ávo-
get is mint gyémánt vágják 75 kr.
Üvegvágo-karhák 60 kr.
Szilvák, gőz, fűszerek,...

Horog-balasakat: Halhorogok zsínórral 10 krtól 1.50-ig, halaszerbotok 1, 2, 3—5 ftig.

Flobert-puskák czél- és madár-
lövészeikhez 14, 18—27 frtig. 100
golyós töltény 50 kr., seretón töl-
tény 1.50.
Kínaként bismarkai

Kiprobált biztonsági **revolverek** 6, 8–10 ftg., vésséssel 8, 10–12 ftg. Patent zsebben hordható **Boxer**-acról frt 1.
Fényező **Vascsarkantó legyező**
 fényezett rézszelem 35 kr.
Iker-ragaszték áreg. porcelán stb. számára, tűz- és vízmentes 50 kr.

Kuglikó babuk frt 2.25. Lig-
nini sanctum golyók 1.40-
4 frtig. Croquet-játék 10-12 kr.
Szeintelen hadi-táveső nagy
távolagra. 7 frt.

Amer. palack-dugaszoló-gép
frt 1.80. Legjobb időmutató, csinos svei-
csi házacskák hőmérővel, fűré-
sz művel 2 frt.
Levélbeli próba-megrendelésre ajánlja

KERTÉSZ TÓDOR BUDAPESTEN,
Dorottya-utca 2. szám.

Dr. HANDLER. MÓR

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű
titkos betegségeket;

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, **ugymint**
magömléseket

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást, különösen a

tehetlenség

(elgyengült férfitörténet)

- 2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idültket is), **nemzórészek** **bujakóros** **fekélyeit** és másod-
rendű **bujakórt** minden alakjaiban és elesításaiban;
- 3) **hugycsőszűküléseket;**
- 4) **friss és idült nyákfolyásokat** **nőknél**, **az** **ugynevezett** **fehérfolyást**, és az onnan eredő

MAGTALANSAGOT:

6) **A húgyhólyag betegségeit és mindennemű vizelési nehézségeket.**
Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 óráól 8-ig
Lakik: Pesten, belváros, kigyóutca 2-ik szám alatt kigyó- és városházutca.
sarkán. (Rottenbiller-féle házban) 1. emelet, bemenet a lépcsőn.

 Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

90-100